

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

ГРАД ВРАЊЕ

**Служба за пољопривреду,
шумарство, водопривреду,
рурални развој и заштиту животне средине**

ЗАХТЕВ ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

На основу члана 12. Закона о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 94/2024) и члана 2. Правилника о садржини захтева о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину („Службени гласник РС“, број 69/05) подносим захтев за одлучивање о потреби процене утицаја ПРОЈЕКТА Мала соларна електрана МСЕ „Електара АЦ/ДЦ“, снаге 159kW, на слободном терену, са прикључним кабловским водом 1kV, на парцели кп.бр 1308 КО Бресница на катастарској парцели бр. 1308 К.О. Бресница, на територији града/општине Врање, носиоца пројекта ЕЛЕКТРА АЦ/ДЦ д.о.о. Бресница бб, Врање

Уз захтев достављам:

РБ	Документа	Форма документа
1	Образац Прилог 1*	Оригинал
2.	Локацијски услови	Оригинал
3.	Идејно решење или идејни пројекат, односно извод из идејног пројекта	Оригинал
4.	Гrafички приказ микро и макро локације	Оригинал
5.	Услови и сагласности других надлежних органа и организација прибављени у складу са посебним законом	Оригинал/оверена копија
6.	Одлука надлежног органа донета у поступку претходне оцене прихватљивости за пројекте који сами или заједно са другим пројектом, радовима или активностима могу утицати на очување и целовитост подручја еколошке мреже	Оригинал/оверена копија
7.	Доказ о уплати републичке административне таксе	Оригинал/оверена копија
8.	Докази о уплати накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања	Оригинал/оверена копија

Упознат/а сам са одредбом члана 103. став 3. Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/2016, 95/2018 и 2/2023 – Одлука УС), којом је прописано

да у поступку који се покреће по захтеву странке орган може да врши увид, прибавља и обрађује личне податке о чињеницама о којима се води службена евиденција када је то неопходно за одлучивање, осим ако странка изричито изјави да ће те податке прибавити сама. Ако странка у року не поднесе личне податке неопходне за одлучивање органа, захтев за покретање поступка ће се сматрати неуредним.

РБ	Подаци из документа	ОЗНАЧИТЕ ЗНАКОМ X У ПОЉИМА ИСПОД	
		Сагласан сам да податке прибави орган	Достављам сам
1.	Извод из урбанистичког плана или потврђени урбанистички пројекат, односно акт о урбанистичким условима који није старији од годину дана		x
2.	Копија плана и Препис листа непокретности		x
3.	Подаци о привредном друштву/предузетнику		x

Напомене:

Градска управа је дужна да реши предмет у року од ____ дана од достављања уредне документације.

Таксе/накнаде:

Републичка административна такса за захтев за одлучивање о потреби процене утицаја у износу од 2.710,00 динара, по Закону о републичким административним таксама (Тарифни број 186) се уплаћује на рачун број 840-742221843-57, корисник Буџет Републике Србије, модел 97, позив на број 27-114-08032, сврха дознаке „републичка административна такса“.

Накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања за припрему документације за процену утицаја на животну средину (спровођење поступка процене утицаја на животну средину-оглашавање у средствима информисања, јавна расправа) у износу од 11.900 динара, по Одлуци о измени и допуни Одлуке о накнадама за услуге које пружа Градска управа града Врања („Службени гласник Града Врања“, бр. 37/2018, 29/2019, 8/2021, 3/2024, 28/2024 и 30/2025), члан 1, Тарифни број 6. тачка 1) се уплаћује на рачун 840-742341843-24 модел 97 са позивом на број 27-114-08032, сврха дознаке “накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања“.

Накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања за припрему документације за процену утицаја на животну средину (спровођење поступка процене утицаја на животну средину-оглашавање у средствима информисања, јавна расправа) у износу од 35.000 динара, по Одлуци о измени и допуни Одлуке о накнадама за услуге које пружа Градска управа града Врања („Службени гласник Града Врања“, бр. 37/2018, 29/2019, 8/2021, 3/2024, 28/2024 и 30/2025), члан 1, Тарифни број 6. тачка 6) уплаћује се на

рачун 840-742341843-24 модел 97 са позивом на број 27-114-08032, сврха дознаке “накнада за услуге које пружа Градска управа града Врања”.

У_Врању,
20.07.2026. године

„Електра АЦ-ДЦ“ д.о.о. Бресница

Име и презиме / пословно име

подносиоца захтева

113061561, 21795453

ЈМБГ / ПИБ и МБ

Бресница бб, Врање

Адреса/седиште

064/55-74-157

Контакт телефон

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and strokes.

Потпис (и печат за правно лице)

Прилог 1.

САДРЖИНА ЗАХТЕВА ЗА ОДЛУЧИВАЊЕ О ПОТРЕБИ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

1. Подаци о носиоцу пројекта

2. Карактеристике пројекта

- (а) величина пројекта;
- (б) могуће кумулирање са ефектима других пројеката;
- (в) коришћење природних ресурса и енергије;
- (г) стварање отпада;
- (д) загађивање и изазивање неугодности;
- (ђ) ризик настанка удеса, посебно у погледу супстанци које се користе или техника које се примењују, у складу са прописима.

3. Локација пројекта

Осетљивост животне средине у датим географским областима које могу бити изложене штетном утицају пројекта, а нарочито у погледу:

- (а) постојећег коришћења земљишта;
- (б) релативног обима, квалитета и регенеративног капацитета природних ресурса у датом подручју;
- (в) апсорпционог капацитета природне средине, уз обраћање посебне пажње на мочваре, приобалне зоне, планинске и шумске области, посебно заштићена подручја природна и културна добра и густо насељене области.

4. Карактеристике могућег утицаја

Могући значајни утицаји пројекта, а нарочито:

- (а) обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику);
-око непосредне близине предметне парцеле се не налази становништво
- (б) природа прекограничног утицаја;
-није могуће
- (в) величина и сложеност утицаја;
- (г) вероватноћа утицаја;
- (д) трајање, учесталост и вероватноћа понављања утицаја.

У складу са чланом 12. Закона о процени утицаја на животну средину (Сл.гласник РС бр 94/2024) и у складу са правилником о садржини захтева о потреби процене утицаја (Сл.гласник 69/05)

Прилог 1.

1. Подаци о носиоцу пројекта

- Подносилац захтева- носилац пројекта:

„Електра АЦ-ДЦ“ д.о.о. Бресница,

Адреса: Бресница бб, Врање,

ПИБ 113061561 МБ 21795453 Шифра делатности: 3511

тел. 064/55-74-157,

е-маил: draganmiladinovic08@gmail.com

1.1. Општа планска и техничка документација коришћена за израду Захтева за одлучивање о потреби процене утицаја на животну средину

За израду Захтева за одлучивање о процени утицаја планираног Пројекта на животну средину, коришћена је следећа документација:

- Просторни план града Врања („Сл. гласник града Врања", бр. 18/18, 36/20-исправка и 10/23-исправка);
- Урбанистички пројекат бр. 41-0-УП/24 од 22.04.2024. године. израђен од стране Веелен ГРОУП доо Врање, а потврђеним од стране Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, под бројем 001843892 2024 08033 004 031 350 068 од 27.07.2024;
- Идејно решење - 0. Главна свеска бр. 10.1./2024, од маја 2026. године, главног пројектанта Душана Стошића, дипл.инж.ел. са лиценцом број 350 7035 04;
- 4. Пројекат електроенергетских инсталација бр. 10.1./2024, од маја 2026 године, израђен од стране “ЕЛЕКТРОСИСТЕМ ВР“ Врање, ул. Пере Цветановића бр. 44, Врање, одговорног пројектанта Душана Стошића, дипл.инж.ел. са лиценцом број 350 7035 04;
- Измењени Локацијски услови, бр. ROP-VRE-24331-LOCA-15/2026 од 17.06.2026. године, и Решење о исправци техничке грешке ROP-VRE-24331-ТЕССОРО-16/2026 од 24.06.2026. године, Република Србија град Врање, Градска управа, Одељење за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, Одсек за урбанизам;
- Услови за пројектовање и прикључење објекта на дистрибутивни систем електричне енергије, бр. Д.10.01- 246780/02-22 од 14.10.2022. године, одређени су место прикључења, начин и техничко-технолошки услови прикључења, рок важења, трошкови и рок прикључка, као и остали технички

услови за реализацију прикључења електране на ДСЕЕ, а Услови за укрштање и паралелно вођење бр. 8Т. 1.1,0-Д-07.06-423496-24 од 18.09.2024. године у коме се извештава о сагласности са будућом изградњом и да на месту изградње будућег објекта ЕД „Врање“ нема својих подземних и надземних е. енергетских водова, као и то да су дати додатни услови за извођење радова на изградњи објекта;

- Технички услови за пројектовање и прикључење објекта на постојећу водоводну и канализациону мрежу, издати од стране ЈП „Водовод“ Врање, бр. 739/2, од 19.03.2024. године, на предметној локацији ЈП Водовод Врање нема својих подземних инсталација. Положај најближе водоводне мреже је приказан на графичком прилогу. На предметној локацији не постоји изграђен јавни канализациони систем. За одвођење отпадних вода предвидети водонепропусну септичку јаму на парцели корисника. Због брзог пуњења септичке јаме није препоручљиво да се атмосферска вода уводи у септичку јаму. Након изградње јавног канализационог система инвеститор је у обавези да изврши прикључење објекта на канализациону мрежу. Забрањено је прикључење септичке јаме на јавну канализацију.
- Технички услови за пројектовање и извођење радова бр. Д 211-127005/2 - 2024, од 20.03.2024. године, издати од стране Телеком Србија - Предузеће за телекомуникације а.д. Београд, на предметној катастарској парцели не постоје ТК објекти и подземни телекомуникациони каблови Телеком-а Србија.
- Саобраћајно-технички услови, издати од стране ЈП „Урбанизам и изградња града Врања“, бр. 1554/24 од 20.09.2024.године, Саобраћајни прикључак планиране изградње мини соларне електране на к.п.бр. 1308 КО Бресница у Врању, у оквиру Просторног плана града Врања (Сл.гл.града Врања) за саобраћајни прикључак на планирану саобраћајницу , планираног попречног профила 5.00м (0.00м;5.00м; 0.00м) која није асфалтирана и изведена у планираном профилу, преко катастарске парцеле 1308 КО Бресница; Саобраћајни прикључак парцели к.п.бр. 1308 КО Бресница, на планирану саобраћајницу, према положају како је приказано у Идејном решењу број 03/2024 од марта 2024. године, а чија је минимална ширина коловоза целом дужином као и на месту повезивања на јавни пут минимум 3.50м за једносмерно кретање возила, или минимум 6.00м за двосмерно кретање путничких, доставних и противпожарних возила. Саобраћајни прикључак пројектовати без трака за излив и убрзање возила са/на планирану саобраћајницу, планираног попречног профила 5.00(0.00м;5.00м;0.00м); Паркирање решити унутар грађевинске парцеле, у нивоу или у склопу објекта;
- Решење издато од стране Завода за заштиту природе Србије, Нови Београд број 03 бр. 021-1067/2 од 18.04.2024. године, у обухвату Урбанистичког пројекта соларне
- електране МСЕ „ЕЛЕКТРА АЦ/ДС“ снаге 159 kW, нема заштићених подручја за које је спроведен или покренут поступак заштите, као ни у обухвату еколошки значајних подручја еколошке мреже Републике Србије према Уредби о еколошкој мрежи („Службени гласник РС“, бр. 102/2012). Сходно томе, издати су услови заштите природе.

- Мишљење издато од стране Завода за заштиту природе Србије, Нови Београд број 03 бр. 021-1067/8 од 15.05.2024. године, утврђено је да су издати услови заштите природе уважени и инкорпорирани у Урбанистички пројекат, те Завод са аспекта заштите природе нема примедби и даје позитивно мишљење о испуњености услова заштите природе из Решења број 03 бр. 021-1067/2 од 18.04.2024. године;
- Услови у погледу мера заштите од пожара издати од стране МУП-а, Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Врању, под бројем 217-7079/24-1 од 13.09.2024. године, за наведену изградњу нема посебних услова у погледу мера заштите од пожара, као и да је у фази пројектовања и изградње предметног објекта са свим припадајућим инсталацијама, опремом и уређајима, потребно применити мере заштите од пожара утврђене важећим законима, техничким прописима, стандардима и другим актима којима је уређена област заштите од пожара. Идејно решење бр. С-4/25 од октобра 2025. године израђено од стране ПА33 ДОО Врање Врање;
- Обавештење издато од стране МУП-а, Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Врању, под бројем 217-4233/26-1 од 11.06.2026. године, изменама идејног решења нису промењени битни елементи за утврђивање предметних услова, па се издати услови у погледу мера заштите од пожара под 07.10.1 бр. 217-7079/24-1 од 13.09.2024. године, сматрају важећим
- Према измењеним локацијским условима, Услови имаоца јавних овлашћења за пројектовање и прикључење, прибављени у поступку издавања Локацијских услова ROP-VRE-24331-LOCH-2/2024 заводни бр. 002581573 2024 08033 004 031 351 160 од 02.10.2024. године, и услови прибављени за израду Урбанистичког пројекта, изменама које су предвиђене идејним решењем, се не мењају и могу се сматрати важећим:
- Катастарско-топографски план, израђен од стране геодетског бироа “ГЕОМАПС”, Врање, РГЗ СКН бр. 952-076-17080/2025 од 06.03.2025. године;
- Копија катастарског плана, РС РГЗ Врање,

2. Локација пројекта

- (а) Постојеће коришћење земљишта

Локација Пројекта се налази на око 3 km североисточно од града Врања. Катастарска парцела број 1308 КО Бресница, површине 2.994,00 m², према подацима катастра непокретности Републичког геодетског завода и катастарско-топографске подлоге, Идејног решења, представља неизграђену парцелу у оквиру Просторног плана града Врања и Уређајне основе сеоског насеља Бресница („Службени гласник града Врања“ бр. 18/18, 36/20-исправка и 10/23-исправка).

Предметна парцела према југу има приступ на планирану саобраћајницу, профил I, планираног попречног профила 5,00m (0,00m; 5,00m; 0,00m), к.п. бр. 831 КО Бресница. Локација се према северу граничи са кат. парц. бр. 4044, 4045, 4046, 4048 и 4049 КО Бресница, према истоку са к.п. бр. 826 КО Бресница, а према западу са к.п. бр. 645 и 819 КО Бресница. Предметна парцела испуњава услове за грађевинску парцелу.

Земљиште на којем је предвиђена изградња МСЕ кп.бр.1308 КО Бресница је грдаско грађевинско земљиште изван грађевинског подручја, у складу са Просторним планом града Враћа (Сл.гласник града Враћа бр.18/18, 36/20 и 10/23). На основу мишљења Министарства Заштите Животне Средине (бр. 011-00-00704/2023-03 од 02.06.2023.) ова врста пројекта се не налази на Листама I и II Уредбе о утврђивању Листе пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Србије”, бр 114/08, тј. не подлеже процедури процене утицаја. Земљиште није комунално опремљено али за потребе рада соларне електране сем повезивања са дистрибутивном електричном мрежом остала инфраструктура није неопходна. Опрема и објекти који су предвиђени се монтирају помоћу мобилних машина и уређаја које ће привремено бити на земљишту током изградње.

- (б) Релативни обим, квалитет и регеративни капацитет природних ресурса у датом подручју

Планирана реализација соларне електране подразумева ограничене интервенције у земљишту, јер се фотонапонски панели постављају на носеће конструкције, чиме се у највећој могућој мери задржавају постојеће карактеристике земљишта. Нису препознате активности које ће имати значајан утицај на већ постојећи квалитет и регенеративни капацитет природних ресурса на предметној локацији.

Пројекат МСЕ користи земљиште за постављање носача панела и не угрожава природне ресурсе у на локацији објекта.

Карактер Пројекта, је такав да не подразумева активности са значајним емисијама загађујућих материја у ваздух и земљиште. Електромагнетно зрачење је минимално и односи се на непосредну близину електроразводних ормана. Пројекат не подразумева технолошке процесе који генеришу отпадне воде, нити постоје стални извори загађења који би могли утицати на квалитет подземних и површинских вода у земљиште и водоносне слојеве

- (в) Апсорпциони капацитет природне средине, уз обраћање посебне пажње на мочваре, приобалне зоне, планинске и шумске области, посебно заштићена подручја природна и културна добра и густо насељене области

Карактер Пројекта, је такав да не подразумева активности са значајним емисијама загађујућих материја у ваздух и земљиште. Електромагнетно зрачење је минимално и односи се на непосредну близину електроразводних ормана. Пројекат не подразумева технолошке процесе који генеришу отпадне воде, нити постоје стални извори загађења који би могли утицати на квалитет подземних и површинских вода у земљиште и водоносне слојеве. Није препозната могућност кумулације загађивача и деградације ресурса

Приликом реализације пројекта, нису препознате активности које ће имати значајан утицај на апсорпциони капацитет природне средине на локацији носиоца пројекта.

3. Назив, опис и карактеристике пројекта

- а) величина пројекта

Назив Пројекта је: Изградња мале соларне електране МСЕ „ЕЛЕКТРА АЦ/ДЦ“, снаге 159 kW, на слободном терену, са прикључним кабловским водом 1 kV, категорије објекта „Г“, класификационе ознаке 90% - 230201 (електране - објекти и опрема за производњу електричне енергије) и 10% - 222410 (локални електрични надземни или подземни водови), на катастарској парцели бр. 1308 КО Бресница, у обухвату Уређајне основе сеоског насеља Бресница која је саставни део Просторног плана града Врања и Урбанистичког пројекта „Архитектонско-урбанистичка разрада локације мале соларне електране МСЕ „ЕЛЕКТРА АЦ/ДЦ“ снаге 159 kW на слободном терену“.

Идејним решењем је предвиђено да се МСЕ изгради помоћу монокристалних соларних панела јединичне снаге 405W, номиналног једносмерног ДЦ напона 39,4V, номиналне једносмерне струје 10,28А, димензија (2020 x 1016 x 40)mm, тежине не веће од 24 kg, монтираних на површини слободног терена на југоисточној страни:

Укупно се монтира 387 панела, 3 инвертора, инсталисане снаге (АС страна) 160 kW (DC страна) 156,73 kWp. Кабловски вод 0,4 (1 kV) за везу МСЕ повезује се са дистрибутивним системом преко нисконапонског развода из СТС 10/0,4 kV Бресница, са стуба на кп.бр. 828/1 КО Бресница.

Ширина фронта предметне парцеле је 35 метара, а сама површина парцеле је 2994 m². Спратност објекта П.

Бруто површина фотонапонских панела 746,25 m².

Површина хоризонталне пројекције планираних објеката 746,25 m².

Остварени индекс заузетости (%) 24,92%.

Степен изграђености 0,249.

Пристап парцели - са планиране саобраћајнице у ширини од 3,5m.

Површина под зеленилом 70 %.

Растојање грађевинске линије од регулационе је 5m.

Минимална удаљеност линије грађења од суседних парцела је 3,5m.

Минимално растојање између редова панела је 2,79m.

Предвиђено је 1 паркинг место на локацији, за потребе објекта.

.

Врста земљишта према листу непокретности је грдаско грађевинско земљиште изван грађевинског подручја

Власник парцеле: Електра АЦ/ДЦ доо Бресница

У односу на параметре дефинисане првобитним Локацијским условима, у фази израде техничке документације извршена је техничка оптимизација опреме

Према коначном техничком решењу, планирано заузеће електране износи око 746,25 m² са 387 фотонапонска панела и прикључним водом 0,4 (1) kV. Површина под

панелима и број панела је незнатно смањен, у односу на првобитно планираних 396 панела. Ове измене не доводе до повећања просторног обухвата Пројекта нити до повећања утицаја на животну средину.

Макролокацијска

Локација МСЕ је на око 3 km североисточно од града Враћа. Катастарска парцела број 1308 КО Бресница, површине 2.994,00 m², према подацима катастра непокретности Републичког геодетског завода и катастарско-топографске подлоге, Идејног решења, представља неизграђену парцелу у оквиру Просторног плана града Враћа и Уређајне основе сеоског насеља Бресница („Службени гласник града Враћа“ бр. 18/18, 36/20-исправка и 10/23-исправка). (слика у прилогу)

Микролокација

Локација се према северу граничи са кат. парц. бр. 4044, 4045, 4046, 4048 и 4049 КО Бресница, према истоку са к.п. бр. 826 КО Бресница, а према западу са к.п. бр. 645 и 819 КО Бресница. Предметна парцела испуњава услове за грађевинску парцелу (слика у прилогу)

Фотонапонски панели биће постављени на металну носећу конструкцију која се уграђује директним побијањем челичних стубова у земљиште, без извођења масивних темеља. Конструкција обезбеђује фиксни нагиб панела од 26° у односу на хоризонталну раван, са међуредним растојањем од око 2,8 m. Овако дефинисана геометрија поља омогућава оптимално коришћење сунчевог зрачења, минимизује међусобно засенчење панела и обезбеђује висок степен енергетске ефикасности система током експлоатације. Једносмерна електрична енергија произведена у фотонапонским панелима се преко 10 стринг инвертора типа Азуро-50 и 60, конвертује у наизменичну електричну енергију. Инвертори су номиналне снаге 2x50 kW и 1x60 kW, али ће њихова излазна снага бити ограничена, тако да укупна излазна снага електране износи 159kW

.Инвертори су повезани преко дистрибутивног ормана на електроенергетску мрежу где ће се вршити и обрачунско мерење електричне енергије и преко које се произведена електрична енергија предаје у електродистрибутивни систем, у складу са Условима за прикључење надлежног оператора дистрибутивног система..

- Ограда, капија и површине

Цела парцела мале соларне електране ће бити ограђена транспарентном жичаном оградом висине највише до 180cm и приступ неовлашћеним лицима није дозвољен. Предвиђена је изградња транспарентне жичане поцинковане ограде, са стубовима од поцинкованих кутијастих профила пободених у тло до дубине 70cm. На уласку у комплекс, на приступном интерном колско-пешачком прилазу уз некатегорисани пут, предвиђена је изградња капије од металних поцинкованих профила, исте висине као ограда. У оквиру комплекса, уз целокупну ограду предвиђен је појас ширине 3,5m за прилаз фотонапонским панелима за потребе одржавања истих. На парцели мале соларне електране, поред конструкције панела са панелима, инвертора и разводног ормана неће бити других објеката осим подземног кабловског вода до дистрибутивног система.

Мерни уређај за обрачунско мерење се смешта у орман, димензија $600 \times 600 \times 220$ мм (ширина $\times$ висина $\times$ дубина), који се повезује са струјним трансформаторима за мерење у водно – мерној ћелији у СТС 10/0.4 kV „Бресница“. Наведени орман мерног места се монтира на прикључни стуб.

У разводном орману МСЕ у који се везује вод електране ка дистрибутивном систему, уграђује се спојни прекидач, који се користи за:

- спајање (повезивање) електране са ДЕЕС,
- аутоматско одвајање електране од ДЕЕС због кварова поремећаја у ДСЕС деловањем системске заштите или заштите вода, и
- одвајање електране од ДЕЕС због извођења радова, ремонта, и тако даље.

У истом орману (са спојним прекидачем) уграђена опрема омогућава даљински надзор над спојним прекидачем и аквизицију података од интереса за ЕДС.

-

Пројектом заштите од пожара за МСЕ обрађена је ова материја и предвиђение су мере и уређаји за заштиту од и гашење пожара.

Генерално, није дозвољено користити средство за гашење пеном или воду за гашење фотонапонске опреме за производњу електричне енергије, јер средство за гашење пожара (водени раствор, водени млаз итд.) апарата за гашење пеном има одређену проводљивост и утиче на изолацију електричну опрему, па није погодна за гашење пожара.

- (б) могуће кумулирање са ефектима других пројеката

На наведеној локацији се не налазе други објекти и нема суседних објеката у непосредној близини. Извођењем предвиђених радова изградње мале соларне електране МСЕ „Електра АЦ-ДЦ“ Бресница“, односно реализацијом пројекта, не предвиђа се повећање кумулативног утицаја везаног за садејство са осталим пројектима.

Планирани пројекат с обзиром да ће бити изведен у складу са Просторним планом града Враћа (“Службени гласник Града Враћа”, број 18/18, 36/20-исправка техничке грешке и 10/23) и у складу са Урбанистичким пројектом на који је дата Потврда од стране Комисије за планове, његово постојање не утиче на стање животне средине и социјално окружење. Предметни пројекат биће изграђен у складу са свим правилима грађења и уређења. Реализација неће имати кумулирање утицаја са већ постојећим објектима у близини у складу са наменом.

- (в) коришћење природних ресурса и енергије

Реализација пројекта: изградња мале соларне електране МСЕ „Електра АЦ-ДЦ“ Бресница на катастарској парцели бр. 1308 КО Бресница, значајних захтева за коришћењем природних ресурса:

Коришћење природних ресурса, посебно земљишта, воде и биљног и животињског света у току извођења и експлоатације Реализација Пројекта изградње мале соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ подразумева коришћење пре свега земљишта, док је

коришћење воде и утицај на биљни и животињски свет ограниченог обима.

Коришћење земљишта огледа се у заузимању градског грађевинског земљишта изван грађевинског подручја у оквиру обухвата Пројекта. Током изградње долази до привременог заузећа и локалног нарушавања површинског слоја, док се у фази експлоатације земљиште користи за постављање фотонапонских панела. С обзиром да не долази до трајног заптивања површине, већ остаје могућност одржавања вегетационог покривача, коришћење земљишта је ограничено и делимично реверзибилно.

Коришћење воде у току редовног рада - не постоји потреба за водом у производном процесу, јер се електрична енергија производи коришћењем сунчевог зрачења. Самим тим, не долази до експлоатације водних ресурса.

Биљни свет у зони Пројекта је углавном представљен и рудералном вегетацијом. Током изградње може доћи до уклањања постојеће вегетације на делу површине, док се у фази експлоатације омогућава поновно успостављање вегетационог покривача између и испод панела, уз контролисано одржавање.

Животињски свет на предметној локацији карактерише присуство врста типичних за пољопривредне екосистеме. Током изградње може доћи до привременог узнемиравања фауне, док у фази редовног рада не долази до значајног утицаја на животињске врсте, с обзиром на одсуство буке, емисија и других извора узнемиравања.

Са дефинисаним правилима грађења и уређења, са рационалном употребом земљишта као важног ресурса, у складу са планским документацијом неће се битно одразити на ресурс и околину. У току реализације пројекта, за извођење грађевинских радова биће ангажована механизација која ће, као погонско гориво, користити нафтне деривате; на основу анализе карактеристика локације и карактеристика пројекта, анализе пројектованог обима радова, њиховог локалног карактера и ограниченог трајања, процењено је да коришћење и потрошња погонских горива не представља значајан утицај на потрошњу нафтних деривата као необновљивих ресурса.

- Настанак, одлагање и поновно искоришћавање отпада у току извођења радова Отпад од грађења и рушења могу краткорочно утицати на стање земљишта и изглед локације, али се применом одговарајућих мера управљања, као што су: одвојено сакупљање, складиштење у за то предвиђеним и обележеним просторима, редовно уклањање и предаја овлашћеним оператерима, обезбеђује спречавање сваког значајнијег негативног утицаја на животну средину. Отпад ће се сакупљати одвојено по врстама, привремено складиштити у за то предвиђеним, обележеним и уређеним просторима у оквиру градилишта, уз спречавање расипања и неконтролисаног одношења ветром или падавинама. Вишак ископаног материјала, уколико испуњава услове, може се користити за насипање и нивелацију терена, док ће се остале фракције отпада, које се не могу поново искористити на локацији, редовно уклањати и предавати овлашћеним оператерима.

- Настанак, одлагање и поновно искоришћавање отпада у току редовног рада соларног парка Током редовног рада ове мале соларне електране не очекује се настанак значајних количина отпада, с обзиром на карактер технологије која не подразумева производне процесе са континуалним генерисањем отпадних материја.

Начин поступања са свим врстама и категоријама отпада које ће се генерисати на локацији дефинисано је у пројекту управљања отпадом. Уз примену прописаних мера управљања отпадом (сортирање на месту настанка, обележеног привременог складиштења, редовног одвоза и предаје овлашћеним оператерима) не очекују се негативни утицаји на животну средину, здравље људи или квалитет земљишта. Управљање свим генерисаним врстама и категоријама отпада мора да буде усклађено са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр.109/25) и подзаконским актима.

У редовном раду Пројекта користиће се соларна енергија за добијање електричне енергије, тако да редован рад не доводи до потрошње ресурса и енергената. Основни циљ соларних модула је претварање енергије сунца у електричну енергију, тако да је најбитнији параметар количина корисне енергије Сунца на предметном подручју.

За предметни пројекат нема захтева за коришћењем шумских ресурса и дрвета, минералних сировина и руда, као ни других природних ресурса.

На основу утврђених чињеница, може се закључити да планирани пројекат нема значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса, те је са тог аспекта еколошки прихватљив и одржив, јер не представља фактор угрожавања животне средине. Носилац пројекта је дужан да поштује прописан начин уређивања локације и мере заштите животне средине.(г) стварање отпада

Управљање отпадом на локацији планираног пројекта, обрађено је постојећим пројектом управљања отпадом, односно код изградње мале соларне електране МСЕ „Електра АЦ/ДЦ“ Бресница на кп. бр. 1308 КО Бресница се мора успоставити и пратити у свим фазама реализације, редовног функционисања, као и за случај удесних ситуација. У току реализације и функционисања пројекта, доћи ће до генерисања различитих категорија и врста чврстог отпада. Сав отпад који ће се генерисати, биће привремено ускладиштен на дефинисаним локацијама, а затим предати оператерима који поседују дозволу за управљање отпадом. Управљање свим генерисаним врстама и категоријама отпада мора да буде усклађено са одредбама Закона о управљању отпадом („сл. Гласник РС”, бр. 109/2025) и подзаконским актима за област отпада.

Реализација планираног пројекта узроковаће генерисање различитих врста и категорија отпада и то:

- Грађевински отпад и шут (вишак земље);
- Отпадна пластика (стреч фолија, најлонски цакови, пластична амбалажа);
- Метални отпад (гвожђе, челик, лимови и други метали);
- Отпадни папир и картон (папирни цакови, картонске кутије);
- Отпадни каблови и гуме (вишак материјала);
- Комунални отпад.

Грађевински отпад настајаће на предметној локацији у току реализације пројекта,

припремних радова као и у фази изградње. Настали отпад и грађевински шут мора бити евакуисан са локације, према условима надлежног комуналног предузећа, односно овлашћеног оператера који поседује дозволу за управљање отпадом, а у складу са одлуком органа локалне самоуправе о утврђивању локације за одлагање грађевинског отпада.

У току редовног функционисања пројекта генерисаће се следеће врсте отпада и отпадних вода:

- Комунални отпад;
- Рециклабилни отпад (папир, картон, стакло, делови од алуминијума);
- Условно чисте атмосферске воде.

Комунални отпад који ће настајати у мањим количинама, сакупљаће се и одлагати према пројектованом решењу на за то предвиђеној локацији. Сав чврсти отпад који нема употребну вредност, а по својим карактеристикама не спада у штетне и опасне материје, сакупљаће се у контејнерима и празнити према утврђеној динамици, преко надлежног јавног комуналног предузећа.

Носилац пројекта ће обезбедити транспорт и складиштење отпада, у контејнерима који се планирају на локацији, као и уговор са лиценцираним правним лицима за одвоз и одношење истог што је у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 109/2025) и другим важећим прописима из ове области, и то:

- Рециклабилног отпада (папир, стакло, пет амбалажа, лименке и др),
- Отпада насталог у поступку одржавања објеката и опреме
- Комуналног и другог неопасног отпада, до предаје лицу које има дозволу за управљање овим врстама отпада.

Носилац пројекта је дужан да на одговарајући начин регулише управљање отпадом и поступи у складу са законом уз стриктно поштовање услова и сагласности надлежних органа, организација и предузећа, законских прописа, мера превенције, отклањања, минимизирања и свођења у законске оквире, предметни пројекат је одржив и еколошки прихватљив за локацију.

Сагледавајући наведено, може се закључити да је коришћење природних вредности у току изградње и експлоатације Пројекта ограниченог обима, контролисано и у великој мери усклађено са принципима одрживог коришћења ресурса, али и примењене и планиране мере за отклањање, минимизирање и спречавање негативних утицаја, редовни рад неће условити кумулативне и синергетске утицаје на животну средину тако да приликом реализације пројекта нису препознати чиниоци животне средине који могу бити изложени утицају

Мере у случају престанка рада

Носилац Пројекта је у обавези да по истеку радног века соларног парка приступи контролисаној демонтажи фотонапонских панела, носећих конструкција, инвертера, трансформатора и остале електроенергетске опреме, у складу са важећим техничким и

еколошким прописима.

Носилац Пројекта је у обавези да све демонтиране компоненте и материјале разврста и преда на поновну употребу, рециклажу или безбедно одлагање овлашћеним оператерима за управљање отпадом, уз вођење прописане евиденције о кретању отпада.

Носилац Пројекта је у обавези да отпад који настане приликом демонтаже опреме (метални делови, каблови, електроенергетска опрема и други материјали) сакупља, привремено складишти и преда овлашћеним оператерима у складу са прописима о управљању отпадом.

Носилац Пројекта је у обавези да након уклањања опреме изврши санацију терена, укључујући уклањање евентуалних бетонских постоља, нивелисање површине и уређење простора и предметну локацију доведе у задовољавајуће стање, сагласно законским прописима

Одлагање фотонапонских модула, на крају њиховог животног века је потребно обавити правилно и збринуту због чињенице да њихово непрописно одлагање може изазвати загађење тешким металима (олово и кадмијум), губитак конвенционалних ресурса (алуминијум, стакло и силицијум) и губитак ретких и племенитих метала сребра, галијума и германијума). На крају животног века соларних панела од 25 година, или раније због замене, соларни панели ће бити предати на рециклажу овлашћеном оператеру

Остала опрема, металне конструкције носача панела и каблови такође ће бити збринуту и предати овлашћеном оператеру.

- (д) загађивање и изазивање неугодности

Фаза реализације пројекта представља временски и просторно ограничене утицаје.

Радови на изградња мале соларне електране су краткотрајни и временски ограничени, те се не очекују значајни утицаји на животну средину. При форсираном раду механизације и раду осталих меродавних возила, може доћи до занемарљиво мале емисије буке и полутаната атмосфере са могућим очекиваним краткотрајним, минималним микролокацијским прекорачењем граничних вредности. Обзиром да су наведени утицаји временски ограничени и престају, без вероватноће понављања по завршетку радова, реализација пројекта неће имати значајан утицај на животну средину. У току редовног функционисања пројекта, генерисаће се следеће врсте отпада и отпадних вода:

- комунални отпад, рециклабилни отпад, и условно чисте атмосферске воде, као и до повремене појаве буке од саобраћаја на локацији.

У току редовног рада пројекта у мањој мери ће се емитовати електромагнетно зрачење које ће емитовати инвертори и трансформатори, а затим и електро-опрема у разводним ормарима и други командно-управљачки уређаји и водови (само приликом протицања струје). Ниво електромагнетног поља је низак и локалног је карактера (не простира се ван граница предметног постројења). Електромагнетно поље о коме је овде реч, је поље које спада у нејонизирајућа поља, то значи да његова енергија у примарном акту инциденције није довољна да изазове јонизацију молекула у биолошком ткиву.

Реализација Пројекта, ће се одвијати уз поштовање услова и сагласности ималаца јавних овлашћења, према пројектној документацији и уз поштовање норми и стандарда предметне делатности, законске регулативе, обавезан надзор и реализацију пројектованих мера заштите, како би се сви значајни утицаји свели на локалне и малог импакта на животну средину.

Значајни негативни утицаји на животну средину могу настати само у случају акцидента на локацији, односно у случају пожара, као и у случају просипања, процурирања и разливања нафтних деривата из транспортних средстава. Адекватним мерама заштите животне средине, инфраструктурног уређења и комуналног опремања, спречиће се сви значајни негативни утицаји на животну средину и непосредно окружење локације.

- **(ђ) Ризик настанка удеса, посебно у погледу супстанци које се користе или техника које се примењују, у складу са прописима**

Процена ризика од удесних ситуација на локацији планираног пројекта може се извршити на основу идентификације ризика, процене вероватноће настанка и анализе последица по животну средину и здравље становништва која обухвата:

- Анализу опасности од удеса;
- Идентификацију опасности;
- Анализу последица;
- Процену ризика;
- Мере превенције, приправности и одговара на удес;
- Планирање мера отклањања последица од удеса.

Процена ризика од удесних ситуација на локацији пројекта се може извршити на основу идентификације хазарда, процене вероватноће настанка и анализе последица. Идентификација хазарда и процена вероватноће настанка удеса врши се на основу анализе пројекта. На тај начин се може дати приказ узрока који могу довести до акцидента:

- Људске и организационе грешке;
- Природне катастрофе и спољашњи акциденти.

Поред идентификације хазарда и процене вероватноће настанка удеса, за процену ризика је потребно извршити и анализу последица која има за циљ да предвиди обим могућих ефеката удеса, величину штете и обим одговора за удес.

Прва фаза анализе повредивости је идентификација свих повредивих објеката на пројекту и у његовом окружењу. Повредиви објекти су сви на удес осетљиви објекти и све оно што може бити под утицајем неконтролисаног ослобађања штетних материја, људи, екосистеми, материјална добра.

Удесне ситуације које могу настати на локацији пројекта, а могу се предвидети су:

- Просипање и случајно процурирање нафтних деривата из ангажоване

грађевинске и друге механизације у току уређивања локације у изградње објеката трансформаторске станице и разводног постројења, транспортних возила приликом довоза фотонапонских модула и других материјала, и из возила током одвијања саобраћајних активности за време редовног функционисања и одржавања и то у врло малим количинама с обзиром да на локацији неће бити стално запошљених лица;

- Пожар

Просипање и случајно процуривање нафтних деривата из ангазоване грађевинске и друге механизације у току изградње је потенцијални акцидент на локацији пројекта за време реализације, из возила током одвијања саобраћајних активности за време редовног функционисања. Да акцидентално просуто уље и нафтни дериват не би угрозио животну средину неопходно је извршити санацију полутаната. Изливање нафтних деривата и уља могућа су и у случају недовољно исправне ангазоване механизације и возила на локацији пројекта. Узимајући у обзир искуства за овакве удесне ситуације потребно је поступити по стандардним процедурама за спречавање ширења и отицања загађивача. Применом сорбента, сакупљањем након примене уз адекватнио одлагање и чување загађеног сорбента уз контролу и надзор или уступање овлашћеном оператеру који поседује дозволу за управљање опасним отпадом, уз евиденцију и документ о кретању опасног отпада на даљу обраду (према Правилнику о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл. Гласник РС” бр. 95/2024).

Важна чињеница је и то да, уколико до акцидента дође, количина испуштених нафтних деривата је мала (максимално запремина једног резервоара) тако да ће потенцијалне последице бити мале и локалног карактера. Овако настали отпад ће се привремено складиштити у складишту опасног отпада, а потом прослеђивати оператерима који поседују дозволу за управљање овом врстом отпада. За наведену, као и за друге врсте отпада које нису предмет делатности, редовно ће се водити евиденција на основу Правилник о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада („Сл.Гласник РС“, бр. 95/2024).

Пожар је процес неконтролисаног сагоревања којим се угрожавају живот и здравље људи, материјална добра и животна средина. Пожар, као један од најчешћих акцидената на градилиштима, могућ је услед неисправности и неправилног коришћења електроинсталација.

Као последица постојања напона унутар елемената соларне електране, главна опасност од појаве пожара је кратки спој изазван дотрајалошћу и лошим одржавањем инсталација, који за последицу може имати паљење горивих компоненти ФН панела, као и паљење инсталација и елемената конструкције објекта са којима та инсталација долази у додир, од ФН панела до ЕД мреже.

У случају пожара као акцидента, могу се очекивати повећане концентрације загађујућих материја (полутаната атмосфере) на локацији и непосредном окружењу као последица сагоревања грађевинског материјала. Објекти морају бити пројектовани у складу са противпожарним условима, а локација обезбеђена добрим приступним путем, што у случају пожара омогућава несметан прилаз ватрогасним инервентним

возилима. Пожар као потенцијални акцидент био би временски и просторно ограничен, без могућности ширења ван граница пројекта и са минималним последицама по здравље људи и животну средину, у случају правовременог и адекватног деловања.

Носилац пројекта је у обавези да испоштује све мере противпожарне заштите прописане од стране надлежног органа, у складу са условима од стране Министарства унутрашњих послова, сектора за ванредне ситуације, Одељење за ванредне ситуације у Врању. техничко-технолошке, организационе и остале мере, како би се спречили наведени акциденти и ризик од настанка истих свео у прихватљиве границе.

3.1 Карактеристике могућег утицаја

Могући значајни утицаји пројекта, а нарочито:

- **(а) обим утицаја (географско подручје и бројност становништва изложеног ризику)**

У складу са описом радова односно обима пројекта не предвиђа се повећање штетног утицаја у било ком смислу на становништво, биодиверзитет и амбијенталне вредности. Анализом потенцијалне повредивости и угрожености, утврђено је да у окружењу не постоје изразито осетљиви и повредиви објекти и садржаји.

Предметна локација задовољава услове који се односе на удаљеност од појединачних кућа ван насеља.

На основу Решења Завода за заштиту природе (бр. 021-1067/2 од 18.04.2024.), нема заштићених подручја за које је спроведен или покрепут поступак заштите, као ни еколошки знаћајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

- **(б) природа прекограничног утицаја**

Приликом реализације пројекта не долази до прекограничног утицаја на животну средину на предметној локацији.

- **(в) величина и сложеност утицаја**

Приликом реализације пројекта нису препознате велики и сложен утицај на животну средину на предметној локацији.

- **(г) вероватноћа утицаја**

Приликом реализације пројекта нису препознате као велике вероватноће утицаја на животну средину на предметној локацији.

- **(д) трајање, учесталост и вероватноћа понављања утицаја.**

Штетни утицаји до којих може доћи за време реализације пројекта су ограниченог

трајања и орочени су дужином трајања грађевинских радова. Утицаји везани за експлатацију електрана су такође временски неограничени с обзиром да је добар део везан за природне непогоде и да се могу предупредити једино применом адекватних прописа како би се ризик свео на минимум. Наравно да увек постоји вероватноћа избијања пожара проузрокована људском непажњом, због чега је потребно радити на сталном побољшању заштитних система и мера за предупређивање избијања пожара у циљу заштите људских живота, материјалног добра и природе.

Не очекује се да рад предметног пројекта емитује буку изнад дозвољених нивоа. Не очекује се да рад пројекта има значајан утицај на окружење. Рад пројекта је привременог карактера.

Рад пројекта неће доводити до емитовања вибрација и јонизујућег и нејонизујућих зрачења. С обзиром на чињеницу да је објекат у складу са планским документом не постоји ризик од деградације амбијенталне средине. Како је на постојећем локалитету није изведена инфраструктурна мрежа водовода, канализације а иста није и потребна односно није предвиђена пројектом, могућност загађења природних ресурса на локалитету пројекта сведена је на минимум.

4.0. Приказ разумних алтернатива које су разматране

Могућност алтернативних решења у избору локације, начина изградње објеката и садржаја су основни постулати у функцији заштите животне и друштвене средине. Такође, приликом анализе услова и одређивања мера заштите животне средине кроз процену утицаја сагледана су сва потенцијална ограничења и могући конфликти у простору које доноси Пројекат и локација као и међусобни односи Пројекта и стања животне средине пре изградње Пројекта.

4.1. Разматрање алтернативних локација

Локација мале соларне електране је дефинисана просторно-планском документацијом, а након општих и посебних истраживања кроз претходну документацију. За реализацију планираног Пројекта: Изградња МСЕ „Електра АЦ/ДЦ “ на земљи на кп. бр. 1308 КО Бресница, град Врање, разлози за избор предложене локације су:

- усклађеност планиране намене са важећом планском документацијом, односно Просторним планом Града Врања и Урбанистичким пројектом за изградњу МСЕ;
- локација се налази на подручју које има висок просечан годишњи број сунчаних сати, што је од пресудног значаја за ефикасност и исплативост фотонапонске електране;
- повољан просторни положај и конфигурација терена, који омогућавају рационално постављање фотонапонских панела и пратеће електроенергетске инфраструктуре;
- постојећа намена простора – грдаско грађевинско земљиште изван грађевинског подручја, што омогућава реализацију Пројекта без значајних ограничења у погледу постојеће изграђености;

- у непосредном окружењу нема изворишта водоснабдевања, терена и подручја за спорт и рекреацију, туристичких и излетничких пунктова и подручја, јавних и других објеката и садржаја који би могли бити угрожени радом Пројекта

- на локацији нема историјских, културних, јавних и других објеката и садржаја који би могли бити угрожени радом Пројекта:

- релативно добра саобраћајна приступачност локације путем постојећих некатегорисаних путева;

- близина постојеће електроенергетске инфраструктуре (трафостанице и електродистрибутивног система), што омогућава прикључење планиране соларне електране на електроенергетски систем;

- одсуство осетљивих природних подручја и заштићених природних добара у непосредном окружењу локације;

- довољна удаљеност од стамбених објеката, чиме се минимизује могућност негативних утицаја на становништво.

Са еколошког аспекта, поштујући принципе одрживог развоја, на предметној катастарској парцели је могућа реализација и редовни рад планираног Пројекта мале соларне електране, уз поштовање законске регулативе и пратећих подзаконских аката за предметну делатност, мера превенције у поступку реализације Пројекта, мера за спречавање и отклањање потенцијалних ризика и штетних утицаја у поступку реализације и редовног рада, за случај удеса на локацији и случај престанка рада Пројекта.

4.2. Разматране алтернативе у избору технологије

У оквиру предметног Пројекта нису разматране алтернативе у избору технологије, с обзиром да је планирана примена фотонапонске технологије за производњу електричне енергије из обновљивог извора сунчеве енергије, која представља стандардно, технички и еколошки најприхватљивије решење за ову врсту постројења.

Изабрана технологија је широко примењена у пракси, са доказаном поузданошћу, високим степеном енергетске ефикасности и минималним утицајем на животну средину, те се није указала потреба за разматрањем алтернативних технолошких решења.

4.3. Метод рада

Метод рада условљен је усвојеном технологијом, те алтернативне методе рада нису разматране.

4.4. Алтернативни планови локација и нацрти Пројекта

Алтернативни планови локација и нацрти Пројекта нису разматрани, с обзиром на то да су локација и основни концепт изградње дефинисани важећом планском документацијом и усвојеним технолошким решењем. Усвојено решење у потпуности је усклађено са прописаним условима и захтевима заштите животне средине. Израђен је Урбанистички пројекат за изградњу МСЕ Електра АЦ/ДЦ Бресница“, којим су дефинисани просторни, урбанистички и технички услови за реализацију Пројекта.

Урбанистички пројекат представља основу за уређење и изградњу предметног објекта, те се решења у погледу распореда објекта, инфраструктуре и организације простора сматрају оптималним у складу са карактеристикама локације и важећом планском документацијом, без алтернативних планова и нацрта Пројекта.

4.5. Врста и избор материјала

Техничка решења и избор материјала за реализацију Пројекта дефинишу се техничком документацијом. Изабрани материјали су широко примењени у пракси, са доказаном поузданошћу, високим степеном енергетске ефикасности и минималним утицајем на животну средину, те се није указала потреба за разматрањем алтернативних решења

4.6. Временски распоред за извођење пројекта

Планирано време пројектовања и изградње мале соларне електране је дефинисано техничком документацијом. У даљој процедури следи исходавање Грађевинске дозволе и израда Пројекта за извођење и исходавање Пријаве за извођење радова, све у складу са Законом о планирању и изградњи („Сл. гласник РС”, бр. 72/09, 81/09, 64/10-одлука УС и 24/11 и 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13-одлука УС, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19, 37/19 (др.закон), 9/20, 52/21, 62/23 и 91/25), секторским законима и подзаконским актима. Тако да алтернативна решења о временском распореду за извођење пројекта нису разматрана.

4.7. Функционисање и престанак функционисања

Све одлуке у вези са функционисањем и престанком рада Пројекта су у надлежности Носиоца Пројекта и његовог оснивача, при чему је, у случају престанка рада, обавеза Носиоца да уклони сву опрему, отпад и отпадне материје са локације и да исту уреди у складу са планским основом, условима надлежних институција и важећим законским прописима.

4.8. Датум почетка и завршетка извођења Пројекта Датум почетка радова извођења Пројекта је дефинисан датумом исходавања Пријаве радова, а датум завршетка радова планираног Пројекта је по извршеном Техничком

4.9. Обим производње

У оквиру предметног Пројекта изградње ове МСЕ нису разматране разумне алтернативе у погледу локације, технолошких решења и организације простора. Изабрано решење дефинисано је Урбанистичким пројектом, којим су утврђени просторни, урбанистички и технички услови за реализацију Пројекта, у складу са важећом планском документацијом и Условима ималаца јавних овлашћења. С обзиром на карактер и намену Пројекта, као и чињеницу да фотонапонска технологија представља стандардно решење за ову врсту постројења, није постојала потреба за разматрањем алтернативних варијанти.

4.10. Контрола загађења У складу са карактеристикама Пројекта, контрола свих потенцијалних загађења је дефинисана важећом законском регулативом и обавезан је садржај

4.11. Разматране алтернативе уређења одлагања отпада Управљање отпадом који настаје или може да настане на локацији Пројекта, прописано је у складу са Законом о

управљању отпадом („Сл. гласник РС” бр. 109/25) и подзаконским актима и нова алтернативна решења се не дозвољавају.

4.12. Уређење приступа Уређење приступа и саобраћајних путева предвиђено је пројектном и планском документацијом и нема одступања ни алтернативних решења.

4.13. Одговорност и процедуре за управљањем животном средином

Одговорност за управљање животном средином током изградње и редовног рада мале соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ је на Носиоцу Пројекта, који је дужан да спроводи све прописане мере заштите, и поступа у складу са Условима надлежних институција и важећим прописима.

4.17. Начин декомисије, регенерације локације и даље употребе

По истеку радног века МСЕ Електра АЦ/ДЦ Бресница (око 25–30 година) предвиђа се декомисија постројења, која обухвата демонтажу фотонапонских панела, носеће конструкције и пратеће електроенергетске опреме, као и уклањање осталих елемената комплекса. Уклањање опреме вршиће се у складу са важећим прописима у области управљања отпадом, уз максимално коришћење могућности рециклаже материјала. С обзиром да су панели постављени на конструкцију која се побија у земљиште без масивних темеља, омогућена је једноставна санација и регенерација терена. Након декомисије, локација се може вратити у пољопривредну намену или користити у складу са важећом планском документацијом. Алтернативе у погледу начина декомисије и даље употребе локације нису разматране

Са еколошког аспекта, поштујући принципе одрживог развоја, на предметној катастарској парцели је могућа реализација и редовни рад планираног Пројекта: Изградња мале соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ снаге 159kW на катастарској парцели 1308,КО Бресница, град Врање, уз поштовање законске регулативе и пратећих подзаконских аката за предметну делатност, мера превенције у поступку реализације Пројекта, мера за спречавање и отклањање потенцијалних ризика и штетних утицаја у поступку реализације и редовног рада, за случај удеса на локацији и случај престанка рада Пројекта,.

5. Опис чинилаца животне средине који могу бити изложени утицају

На локацији Пројекта мале соларне електране могу бити изложени утицају поједини чиниоци животне средине. Најважнији чиниоци животне средине који могу бити изложени утицају соларне електране обухватају: земљиште, биодиверзитет (биљке и животиње), воде и климатске чиниоце .

Коришћење природних вредности, посебно земљишта, воде и биљног и животињског света у току извођења и експлоатације Реализација Пројекта изградње мале соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ подразумева коришћење природних вредности, пре свега земљишта, док је коришћење воде и утицај на биљни и животињски свет ограниченог обима.

Коришћење земљишта огледа се у заузимању градског грађевинског земљишта изван грађевинског подручја у оквиру обухвата Пројекта. Током изградње долази до привременог заузећа и локалног нарушавања површинског слоја, док се у фази експлоатације земљиште користи за постављање фотонапонских панела. С обзиром да не долази до трајног заптивања површине, већ остаје могућност одржавања вегетационог покривача, коришћење земљишта је ограничено и делимично реверзибилно.

Коришћење воде у току редовног рада - не постоји потреба за водом у производном процесу, јер се електрична енергија производи коришћењем сунчевог зрачења. Самим тим, не долази до експлоатације водних ресурса.

Биљни свет у зони Пројекта је углавном представљен и рудералном вегетацијом. Током изградње може доћи до уклањања постојеће вегетације на делу површине, док се у фази експлоатације омогућава поновно успостављање вегетационог покривача између и испод панела, уз контролисано одржавање.

Животињски свет на предметној локацији карактерише присуство врста типичних за пољопривредне екосистеме. Током изградње може доћи до привременог узнемиравања фауне, док у фази редовног рада не долази до значајног утицаја на животињске врсте, с обзиром на одсуство буке, емисија и других извора узнемиравања.

Сагледавајући наведено, може се закључити да је коришћење природних вредности у току изградње и експлоатације Пројекта ограниченог обима, контролисано и у великој мери усклађено са принципима одрживог коришћења ресурса, али и примењене и планиране мере за отклањање, минимизирање и спречавање негативних утицаја, редовни рад неће условити кумулативне и синергетске утицаје на животну средину тако да приликом реализације пројекта нису препознати чиниоци животне средине који могу бити изложени утицају

6. Опис могућих утицаја пројекта на чиниоце животне средине, у току целокупног трајања пројекта, укључујући нарочито утицаје који потичу од:

(1) очекиваних емисија и очекиване производње отпада

Утицаји у току реализације Пројекта, радови на локацији захтевају ангажовање механизације, чији рад условљава емисију специфичних полутаната атмосфере, прашине и генерисања отпада од грађења и рушења (грађевинског отпада). Наведени видови загађивања и утицаја на животну средину су краткотрајног карактера и очекивано је да неће довести до прекорачења граничних вредности. Присуство механизације, отпада од грађења и рушења (грађевинског отпада) и неуређеност локације у фази реализације и извођења грађевинских радова представља вид визуелне деградације простора. Ипак, с обзиром на планирани обим и трајање радова, наведени негативни утицаји неће изазвати значајне и трајне последице по животну средину. Сви

негативни утицаји наведеног типа и карактера, престају по завршетку радова. Очекивано време трајања радова је четири дана, без вероватноће понављања, а пејзажним и урбанистичко-архитектонским решењем објекта значајно се унапређују визуелни квалитети локације, односно припадајуће амбијенталне целине.

Током редовног рада емисије у ваздух се не очекују. Соларни модули производе електричну енергију без емисије угљен диоксида (CO₂).

У току изградње објекта соларне електране и допремања и инсталирања опреме и уређаја, као и у току редовног рада планираног Пројекта, доћи ће до генерисања следећих врста отпадних материја:

-отпад од грађења и рушења (грађевински отпад); комунални отпад; и рециклабилни отпад.

Инвеститор/носилац Пројекта је у обавези да управља отпадом у складу са одредбама Закона о управљању отпадом („Сл. гласник РС”, бр. 109/2025).

Поштовањем прописаних мера и правилним одлагањем и разврставањем отпада неће бити утицаја од отпада на локацији.

(2) буке, вибрација, јонизујућих и нејонизујућих зрачења, светлости, топлоте

Не очекује се да рад предметног пројекта емитује буку изнад дозвољених нивоа. Не очекује се да рад пројекта има значајан утицај на окружење. Рад пројекта је привременог карактера. Рад пројекта неће доводити до емитовања вибрација и јонизујућег и нејонизујућих зрачења.

(3) природе и количине емисија гасова са ефектом стаклене баште

Приликом реализације пројекта нису препознате емисије гасова са ефектом стаклене баште утицаја на животну средину на предметној локацији.

(4) коришћења природних вредности, посебно земљишта, воде, биљног и животињског света у току извођења и експлоатације

Штетни утицаји до којих може доћи за време реализације пројекта су ограниченог трајања и орочени су дужином трајања грађевинских радова. Како је на постојећем локалитету није изведена инфраструктурна мрежа водовода, канализације а иста није и потребна односно није предвиђена пројектом, могућност загађења природних ресурса на локалитету пројекта сведена је на минимум.

У редовном раду Пројекта користиће се соларна енергија за добијање електричне енергије, тако да редован рад не доводи до потрошње ресурса и енергената. Основни циљ соларних модула је претварање енергије сунца у електричну енергију, тако да је најбитнији параметар количина корисне енергије Сунца на предметном подручју.

За предметни пројекат нема захтева за коришћењем шумских ресурса и дрвета, минералних сировина и руда, као ни других природних ресурса.

На основу утврђених чињеница, може се закључити да планирани пројекат нема значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса, те је са тог аспекта еколошки прихватљив и одржив, јер не представља фактор угрожавања животне средине.

(5) кумулативних утицаја пројекта и других спроведених, одобрених, повезаних или планираних пројеката

Приликом реализације пројекта нису препознати кумулативни утицаји пројекта и других потребних радњи за реализацију и експлоатацију пројекта који би имали утицаја на животну средину на предметној локацији.

7. Предлог мера за спречавање, смањење и отклањање значајних негативних утицаја

У циљу превенције, спречавања и ублажавања свих значајних негативних утицаја и последица по животну средину, живот и здравље становништва, односно свих корисника простора и природних ресурса, као и ради спречавања просторних и еколошких конфликта на локацији и у ширем окружењу планираног Пројекта, предложене су мере за спречавање, ублажавање, минимизирање, отклањање и свођење на законски прихватљив ниво свих потенцијално значајних негативних утицаја, како током изградње и редовног рада МСЕ Електра АЦ/ДЦ Бресница “, тако и у случају акцидента или трајног престанка рада.

Мере заштите животне средине обухватају опште и посебне мере заштите животне средине, које представљају обавезу Носиоца Пројекта да поштује:

1. мере које су предвиђене законом и другим прописима, стандардима и роковима за њихово спровођење;
2. мере које ће се предузети у случају удеса;
3. планови и техничка решења заштите животне средине (рециклажа, третман и диспозиција отпадних материја, рекултивација, санација);
4. друге мере које могу утицати на спречавање или смањење штетних утицаја на животну средину;
5. мере у случају престанка рада соларне електране

Према техничкој документацији, Условима ималаца јавних овлашћења за изградња соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ на земљи на кп.бр. 1308 КО Бресница, и позитивним прописима из области заштите животне средине утврђени су сви потенцијално значајни утицаји и медијуми животне средине, који трпе или могу бити угрожени реализацијом Пројекта, и на основу тога предвиђене су обавезне мере за Носиоца Пројекта: мере прописане законима и другим прописима, мере превенције, мере забране, мере за спречавање негативних утицаја и ублажавање последица, мере санације и компензације, мере заштите и мониторинга животне средине.

Мере које ће се предузети за смањење или спречавање штетних утицаја на животну средину, обухватају мере предвиђене Законом и другим прописима, нормативима и стандардима, мере које ће се предузети за случај удеса, планове и техничка решења заштите животне средине и примену Услова добијених од надлежних органа и организација.

Сврха прописивања и примене мера заштите животне средине је превенција, спречавање, неутралисање и минимизирање потенцијално значајних утицаја, као и

обезбеђивање ефикасности деловања у могућим акцидентним ситуацијама.

Анализом карактеристика локације и непосредног окружења, може се закључити да предметни Пројекат, применом мера заштите животне средине, неће довести до значајних утицаја на медијуме животне средине и здравље становништва.

Неопходне мере за смањивање или спречавање штетних утицаја могу се систематизовати у следеће категорије:

- мере дефинисане законским и подзаконским актима,
- мере дефинисане постојећом техничком документацијом,
- мере заштите у току редовног рада Пројекта,
- мере заштите у случају удеса,
- мере заштите након престанка рада Пројекта.

У току извођења радова неопходно је предузети низ мера којима се минимизирају могући утицаји на животну средину, укључујући техничке мере прописане у Решењу 03 бр. 021-1067/2 од 18.04.2024. године., Завода за заштиту природе Србије који су имплементирани у техничку документацију, тј у урбанистички пројекат.

8. Нетехнички резиме података из тач. 2)–7) овог става

Реализација Пројекта: Изградња мале соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ Бресница на земљи на кп. бр. 1308 КО Бресница, град Врање

Макролокација

Локација МСЕ је на око 3 km североисточно од града Врања. Катастарска парцела број 1308 КО Бресница, површине 2.994,00 m², према подацима катастра непокретности Републичког геодетског завода и катастарско-топографске подлоге, Идејног решења, представља неизграђену парцелу у оквиру Просторног плана града Врања и Уређајне основе сеоског насеља Бресница („Службени гласник града Врања“ бр. 18/18, 36/20-исправка и 10/23-исправка). (слика у прилогу)

Микролокација

Локација се према северу граничи са кат. парц. бр. 4044, 4045, 4046, 4048 и 4049 КО Бресница, према истоку са к.п. бр. 826 КО Бресница, а према западу са к.п. бр. 645 и 819 КО Бресница. Предметна парцела испуњава услове за грађевинску парцелу (слика у прилогу)

- електродистрибутивна мрежа се налази Електродистрибуције Србије д.о.о. Београд, која се налази са јужне стране, на удаљености од око 150 m од локације Пројекта;
- Најближи појединачни стамбени објекти налазе се југозападно од локације Пројекта, на удаљености од око 100 m и јужно од локације

Према наведеном планском документу, предметна парцела се налази у градском грађевинском изван градског подручја. ванграђевинском подручју и намењене су за пољопривредно земљиште. Истим планом је прописано да је у складу са законом и утврђеним правилима, дозвољена изградња објеката инфраструктуре, као и објеката/комплекса за коришћење обновљивих извора енергије, укључујући објекте за производњу електричне енергије

У складу са планским основом, за реализацију предметног Пројекта израђен је Урбанистички пројекат бр. 41-0-УП/24 од 22.04.2024. године. израђен од стране Веелен ГРОУП доо Врање, а потврђеним од стране Одељења за урбанизам, имовинско-правне послове, комунално-стамбене делатности и заштиту животне средине, под бројем 001843892 2024 08033 004 031 350 068 од 27.07.2024), којим су дефинисани услови изградње, уређења и прикључења на инфраструктуру, као и други урбанистичко-технички услови за предметну намену. Урбанистички пројекат је израђен у складу са Законом о планирању и изградњи и важећим планским документима, чиме је потврђена могућност реализације Пројекта на предметној локацији. Изградња соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ Бресница на земљи на кп. бр. 1308 КО Бресница, град Врање

. Укупна површина обухвата предметне парцеле износи 2.994m^2 . Катастарске парцеле на којој је планирана реализација Пројекта налазе се изван грађевинског подручја насеља и у постојећем стању представљају неизграђено грађевинско земљиште.

Бруто површина коју ће заузето фотонапонски панели је $746,25\text{m}^2$ (Површина хоризонталне пројекције планираних објеката). Остварени индекс заузетости је (%) 24,92%, а степен изграђености 0,249.

У односу на параметре дефинисане првобитним Локацијским условима, у фази израде техничке документације извршена је техничка оптимизација опреме. Према коначном техничком решењу, планирано заузеће електране износи око $746,25\text{m}^2$ са 387 фотонапонска панела и прикључним водом 0,4 (1) kV. Површина под панелима и број панела је незнатно смањен, у односу на првобитно планираних 396 панела. Ове измене не доводе до повећања просторног обухвата Пројекта нити до повећања утицаја на животну средину.

Фотонапонски панели биће постављени на металну носећу конструкцију која се уграђује директним побијањем челичних стубова у земљиште, без извођења масивних темеља. Конструкција обезбеђује фиксни нагиб панела од 26° у односу на хоризонталну раван, са међуредним растојањем од око 2,8 m. Овако дефинисана геометрија поља омогућава оптимално коришћење сунчевог зрачења, минимизује међусобно засенчење панела и обезбеђује висок степен енергетске ефикасности система током експлоатације. Једносмерна електрична енергија произведена у фотонапонским панелима се преко 10 стринг инвертора типа Азуро-50 и 60, конвертује у наизменичну електричну енергију. Инвертори су номиналне снаге $2 \times 50\text{ kW}$ и $1 \times 60\text{ kW}$, али ће њихова излазна снага бити ограничена, тако да укупна излазна снага електране износи 159 kW

.Инвертори су повезани преко дистрибутивног ормана на електроенергетску мрежу где ће се вршити и обрачунско мерење електричне енергије и преко које се произведена електрична енергија предаје у електродистрибутивни систем, у складу са Условима за прикључење надлежног оператора дистрибутивног система..

Цела парцела мале соларне електране ће бити ограђена транспарентном жичаном оградом висине највише до 180cm и приступ неовлашћеним лицима није дозвољен. Предвиђена је изградња транспарентне жичане поцинковане ограде, са стубовима од поцинкованих кутијастих профила пободених у тло до дубине 70cm. На уласку у комплекс, на приступном интерном колско-пешачком прилазу уз некатегорисани пут, предвиђена је изградња капије од металних поцинкованих профила, исте висине

као ограда. У оквиру комплекса, уз целокупну ограду предвиђен је појас ширине 3,5м за прилаз фотонапонским панелима за потребе одржавања истих. На парцели мале соларне електране, поред конструкције панела са панелима, инвертора и разводног ормана неће бити других објеката осим подземног кабловског вода до дистрибутивног система.

У разводном орману МСЕ у који се везује вод електране ка дистрибутивном систему, уграђује се спојни прекидач, који се користи за:

спајање (повезивање) електране са ДЕЕС, и аутоматско одвајање електране од ДЕЕС због кварова поремећаја у ДСЕЕ деловањем системске заштите или заштите вода, као и одвајање електране од ДЕЕС због извођења радова, ремонта.

У истом орману (са спојним прекидачем) уграђена опрема омогућава даљински надзор над спојним прекидачем и аквизицију података од интереса за ЕДС.

Пројектом заштите од пожара за МСЕ обрађена је ова материја и предвиђени су мере и уређаји за заштиту од и гашење пожара.

Генерално, није дозвољено користити средство за гашење пеном или воду за гашење фотонапонске опреме за производњу електричне енергије, јер средство за гашење пожара (водени раствор, водени млаз итд.) апарата за гашење пеном има одређену проводљивост и утиче на изолацију електричну опрему, па није погодна за гашење пожара.

Планирана локација није комунално опремљена али за потребе рада соларне електране сем повезивања са дистрибутивном електричном мрежом остала инфраструктура није неопходна. Из напред наведених чињеница се види да соларна електрана може да се стави у функцију и без прикључка на спољну водоводну, комуналну и саобраћајну мрежу.

Планирана реализација соларне електране подразумева ограничене интервенције у земљишту, јер се фотонапонски панели постављају на носеће конструкције, чиме се у највећој могућој мери задржавају постојеће карактеристике земљишта. Нису препознате активности које ће имати значајан утицај на већ постојећи квалитет и регенеративни капацитет природних ресурса на предметној локацији.

Пројекат МСЕ користи земљиште као ресурс за постављање носача панела и не угрожава природне ресурсе у на локацији објекта.

Карактер Пројекта, је такав да не подразумева активности са значајним емисијама загађујућих материја у ваздух и земљиште. Електромагнетно зрачење је минимално и односи се на непосредну близину електроразводних ормана. Пројекат не подразумева технолошке процесе који генеришу отпадне воде, нити постоје стални извори загађења који би могли утицати на квалитет подземних и површинских вода у земљиште и водоносне слојеве

Приликом реализације пројекта, нису препознате активности које ће имати значајан утицај на апсорпциони капацитет природне средине на локацији носиоца пројекта.

Реализација неће имати кумулирање утицаја са већ постојећим објектима у близини у складу са наменом

Коришћење природних ресурса, посебно земљишта, воде и биљног и животињског

света у току извођења и експлоатације Реализација Пројекта изградње мале соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ подразумева коришћење пре свега земљишта, док је коришћење воде и утицај на биљни и животињски свет ограниченог обима.

Коришћење земљишта огледа се у заузимању градског грађевинског земљишта изван грађевинског подручја у оквиру обухвата Пројекта. Током изградње долази до привременог заузећа и локалног нарушавања површинског слоја, док се у фази експлоатације земљиште користи за постављање фотонапонских панела. С обзиром да не долази до трајног заптивања површине, већ остаје могућност одржавања вегетационог покривача, коришћење земљишта је ограничено и делимично реверзибилно.

Коришћење воде у току редовног рада - не постоји потреба за водом у производном процесу, јер се електрична енергија производи коришћењем сунчевог зрачења. Самим тим, не долази до експлоатације водних ресурса.

Биљни свет у зони Пројекта је углавном представљен и рудералном вегетацијом. Током изградње може доћи до уклањања постојеће вегетације на делу површине, док се у фази експлоатације омогућава поновно успостављање вегетационог покривача између и испод панела, уз контролисано одржавање.

Животињски свет на предметној локацији карактерише присуство врста типичних за пољопривредне екосистеме. Током изградње може доћи до привременог узнемиравања фауне, док у фази редовног рада не долази до значајног утицаја на животињске врсте, с обзиром на одсуство буке, емисија и других извора узнемиравања.

У редовном раду Пројекта користиће се соларна енергија за добијање електричне енергије, тако да редован рад не доводи до потрошње ресурса и енергената. Основни циљ соларних модула је претварање енергије сунца у електричну енергију, тако да је најбитнији параметар количина корисне енергије Сунца на предметном подручју.

За предметни пројекат нема захтева за коришћењем шумских ресурса и дрвета, минералних сировина и руда, као ни других природних ресурса.

На основу утврђених чињеница, може се закључити да планирани пројекат нема значајних захтева за коришћењем и потрошњом природних ресурса, те је са тог аспекта еколошки прихватљив и одржив, јер не представља фактор угрожавања животне средине.

Управљање отпадом на локацији планираног пројекта, односно изградња мале соларне електране, је предвиђено постојећим пројектом управљања отпадом. У току реализације и функционисања пројекта, доћи ће до генерисања различитих категорија и врста чврстог отпада. Сав отпад који ће се генерисати, биће привремено ускладиштен на дефинисаним локацијама, а затим предати оператерима који поседују дозволу за управљање отпадом. Сваку испоруку прати одговарајући, законом прописани образац Документ о кретању отпада, тако да пројекат нема штетан утицај на заштиту животне средине на предметној локацији. Управљање свим генерисаним врстама и категоријама отпада мора да буде усклађено са одредбама Закона о управљању отпадом („сл. Гласник РС”, бр. 109/2025) и подзаконским актима за област отпада.

Комунални отпад који ће настајати у мањим количинама, сакупљаће се и одлагати према пројектованом решењу на за то предвиђеним локацијама. Сав чврсти отпад који нема употребну вредност, а по својим карактеристикама не спада у штетне и опасне материје, сакупљаће се у контејнерима и празнити према утврђеној динамици, преко надлежног јавног комуналног предузећа.

Носилац пројекта ће обезбедити транспорт и складиштење отпада, у контејнерима који се планирају на локацији, као и уговор са лиценцираним правним лицима за одвоз и одношење истог што је у складу са Законом о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 109/2025).

У складу са описом радова односно обима пројекта не предвиђа се повећање штетног утицаја у било ком смислу на становништво, биодиверзитет и амбијенталне вредности. Према Решењу 03 бр. 021-1067/2 од 18.04.2024. године., Завод за заштиту природе Србије, нема заштићених подручја за које је спроведен или покрепут поступак заштите, као ни еколошки знаћајних подручја еколошке мреже Републике Србије.

Анализом **потенцијалних утицаја на чиниоце животне средине**, њихове повредивости и угрожености, утврђено је да у окружењу не постоје изразито осетљиви и повредиви објекти и садржаји.

Предметна локација задовољава услове који се односе на удаљеност од појединачних кућа ван насеља.

Из наведених разлога може се закључити да реализација пројекта не представља значајан загађивач животне средине, да се све планиране активности, уз поштовање еколошких стандарда, норматива и прописаних мера могу реализовати на датој локацији те сматрамо да се израдом Студије се не би постигли ефекти у односу на оне који су имплементирани у пројекту доследном применом регулативе, услова надлежних институција и стандарда животне средине.

Уз поштовање прописаних услова и мера превенције, отклањања, минимизирања и свођења у законске оквири свих негативних утицаја на животну средину, уз поштовање техничко-технолошке и комуналне дисциплине планирани Пројекат: Изградња соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ Бресница на земљи на кп. бр. 1308 КО Бресница, град Врање, неће имати значајне последице по животну средину, здравље и квалитет живота становништва, те је на предметној локацији могућ, еколошки прихватљив и одржив

9. Подаци о могућим тешкоћама на које је наишао носилац пројекта у прикупљању података и документације

У току прикупљања података и документације који су од значаја за утицај на животну средину Пројекта: Изградња мале соларне електране „Електра АЦ-ДЦ“ Бресница на земљи на кп. бр. 1308 КО Бресница, град Врање, носилац пројекта није наишао на тешкоће у и био је доступан у увид сву потребну документацију и податке, те се може закључити да нема идентификованих недостатака, непостојања стручног знања и вештина,

10. Други подаци и информације на захтев надлежног органа

Не постоје други подаци и информације на захтев надлежног органа.

КРАТАК ОПИС ПРОЈЕКТА

Ред. бр.	Питање	ДА/НЕ Кратак опис пројекта?	Да ли ће то имати значајне последице? ДА/НЕ и зашто?
1	2	3	4
1.	Да ли извођење, рад или престанак рада подразумевају активности које ће проузроковати физичке промене на локацији (топографије, коришћења земљишта, измену водних тела)?	ДА Привремено заузимање земљишта је само на делу терена на којем је предвиђено постављање конструкције носача панела. Измене водних тела неће се вршити.	НЕ Последице нису значајне јер су у питању мале површине и без значајних интервенција на постојећем терену
2.	Да ли извођење или рад пројекта подразумева коришћење природних ресурса као што су земљиште, воде, материјали или енергија, посебно ресурса који нису обновљиви или који се тешко обезбеђују?	ДА Пројекат подразумева коришћење земљишта за постављање конструкције панела. И заузимању градског грађевинског земљишта изван грађевинског подручја у оквиру обухвата Пројекта. Током изградње долази до привременог заузећа и локалног нарушавања површинског слоја, док се у фази експлоатације земљиште користи за постављање фотонапонских панела.	НЕ Планирана реализација соларне електране подразумева ограничене интервенције у земљишту, јер се фотонапонски панели постављају на носеће конструкције, чиме се у највећој могућој мери задржавају постојеће карактеристике земљишта. С обзиром да не долази до трајног заптивања површине, већ остаје могућност одржавања вегетационог покривача, коришћење земљишта је ограничено и делимично реверзибилно. Пројекат неће имати значајних негативних утицаја на животну средину.
3.	Да ли пројекат подразумева коришћење, складиштење, транспорт, руковање или производњу материја или материјала који могу бити штетни по људско здравље или	НЕ На локацији се не предвиђа складиштење као и коришћење	НЕ Основна примена пројекта допринеће побољшању

	животну средину или који могу изазвати забринутост због постојећих или потенцијалних ризика по људско здравље?	опасних материја. Рад електране не производи емисије штетних материја и буке. У фази реализације пројета је краткорочно бука од рада грађевинских машина и евентуалног мањег цурења деривата	производног капацитета електричне енергије из обновљивих извора
4.	Да ли ће на пројекту током извођења, рада или по престанку рада настајати чврсти отпад?	ДА У току изградње генерисаће се мање количине, грађевинског, комуналног и неопасног отпада По престанку рада истрошени панели ће представљати електронски отпад којим ће се адекватно управљати	ДА На крају животног века панела од 25 година биће предати на рециклажу овлашћеном оператеру
5.	Да ли ће на пројекту долазити до испуштања загађујућих материја или било каквих опасних, отровних или непријатних материја у ваздух?	НЕ Код рада соларне електране нема емисије материја у околину	НЕ Код рада електране нема емисије гасова, материја и буке
6.	Да ли ће пројекат проузроковати буку и вибрације, испуштање светлости, топлотне енергије или електромагнетног зрачења?	ДА Приликом изградње је краткорочно могућа појава буке која потиче од ангажоване механизације и уређаја, У току редовног рада пројекта неће бити вибрација, бука, испуштања светлости или ем зрачења.	НЕ
7.	Да ли пројекат доводи до ризика од контаминације земљишта или воде испуштеним загађујућим материјама на тло или у површинске или подземне воде?	НЕ Рад МСЕ не продукује загађујуће материје	НЕ
8.	Да ли ће током извођења или рада пројекта постојати било какав ризик од удеса који може угрозити људско здравље или	НЕ Соларна електрана је чист електроенергетски	НЕ

	животну средину?	објекат и у редовном током извођења или рада пројекта неће постојати било какав ризик од удеса који може угрозити људско здравље или животну средину	
9.	Да ли ће пројекат довести до социјалних промена, на пример у демографском смислу, традиционалном начину живота, запошљавању?	НЕ Редовни рад Пројекта неће изазвати никакве демографске флукуације и промене, у смислу насељавања, досељавања, интензивних миграција или промена у густинама насељености и концентрације становништва	НЕ
10.	Да ли постоје било који други фактори које треба анализирати, као што је развој који ће уследити, који би могли довести до последица по животну средину или до кумулативних утицаја са другим, постојећим или планираним активностима на локацији?	НЕ Нема утицаја са овог аспекта	НЕ
11.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких, пејзажних, културних или других вредности, која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ Нема подручја на локацији или у близини локације, заштићених по међународним или домаћим прописима због својих еколошких, пејзажних, културних или других вредности која могу бити захваћена утицајем пројекта	НЕ
12.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације, важних или осетљивих због еколошких разлога, на пример мочваре, водотоци или друга водна тела, планинска или шумска подручја, која могу	НЕ У непосредном окружењу нема осетљивих екосистема и подручја мочвара, планинских или вредних	НЕ

	бити загађена извођењем пројекта?	шумских подручја, која би била угрожена радом Пројекта	
13.	Да ли има подручја на локацији или у близини локације која користе заштићене, важне или осетљиве врсте фауне и флоре, на пример за насељавање, лежење, одрастање, одмарање, презимљавање и миграцију, а која могу бити загађене реализацијом пројекта?	НЕ На локацији нема подручја са заштићеним или осетљивим врстама флоре и фауне нити подручја која се користе за насељавање, лежење, одрастање, одмарање, презимљавање и миграцију, а која би била угрожена редовним радом електране	НЕ
14.	Да ли на локацији или у близини локације постоје површинске или подземне воде које могу бити захваћене утицајем пројекта?	НЕ На самој локацији и непосредном окружењу нема водотокова	НЕ
15.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја или природни облици високе амбијенталне вредности који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ Нема значајних амбијенталних целина у окружењу који би били захваћени пројектом	НЕ
16.	Да ли на локацији или у близини локације постоје путни правци или објекти који се користе за рекреацију или други објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ У окружењу предметне локације нема зона и објеката рекреације нити путних праваца који се користе за рекреацију	НЕ
17.	Да ли на локацији или у близини локације постоје транспортни правци који могу бити загушени или који проузрокују проблеме по животну средину, а који могу бити захваћени утицајем пројекта?	НЕ На локацији и непосредном окружењу нема транспортних праваца који могу бити загушени. Предметни Пројекат неће утицати на загушење саобраћајница	НЕ
18.	Да ли се пројекат налази на локацији на којој ће вероватно бити видљив великом броју људи?	ДА Пројекат ће бити видљив мањем броју локалног становништва	НЕ

19.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја или места од историјског или културног значаја која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ Објекти и садржаји овог типа су ван зоне потенцијалних утицаја, а редовни рад Пројекта не може негативно утицати на објекте од историјског и културног значаја	НЕ
20.	Да ли се пројекат налази на локацији у претходном неразвијеном подручју које ће због тога претрпети губитак зелених површина?	НЕ Пројекат се реализује на неплодном терену IV класе	НЕ
21.	Да ли се на локацији или у близини локације пројекта користи земљиште, на пример за куће, вртове, друге приватне намене, индустријске или трговачке активности, рекреацију, као јавни отворени простор, за јавне објекте, пољопривредну производњу, за шуме, туризам, рударске или друге активности које могу бити захваћене утицајем пројекта?	ДА У близини постоји пољопривредна производња на коју пројекат неће утицати	НЕ
22.	Да ли за локацију и за околину локације постоје планови за будуће коришћење земљишта које може бити захваћено утицајем пројекта?	НЕ За исту локацију као и за околне локације не постоје планови за будуће коришћење земљишта које може бити захваћено утицајем пројекта	НЕ
23.	Да ли на локацији или у близини локације постоје подручја са великом густином насељености или изграђености која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ Нема у близини локације као и на локацији не постоје подручја са великом густином насељености или изграђености која могу бити захваћена утицајем пројекта.	НЕ
24.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја заузетих специфичним (осетљивим) коришћењима земљишта, на пример болнице, школе, верски објекти,	НЕ У непосредном окружењу као и на локацији нема подручја заузетих специфичним	НЕ

	јавни објекти који могу бити захваћени утицајем пројекта?	(осетљивим) коришћењима земљишта који могу бити захваћени утицајем Пројекта	
25.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја са важним, високо квалитетним или ретким ресурсима (на пример, подземне воде, површинске воде, шуме, пољопривредна, риболовна, ловна и друга подручја, заштићена природна добра, минералне сировине и др.) која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ У непосредном окружењу као и на локацији нема подручја са важним, висококвалитетним или ретким ресурсима који могу бити захваћени утицајем Пројекта	НЕ
26.	Да ли на локацији или у близини локације има подручја која већ трпе загађење или штету на животној средини (на пример, где су постојећи правни нормативи животне средине пређени) која могу бити захваћена утицајем пројекта?	НЕ На основу идентификације потенцијалних загађујућих материја и анализе предметне зоне и биолошких индикатора загађивања може се закључити да у предметној зони нису прекорачени правни нормативи животне средине	НЕ
27.	Да ли је локација пројекта угрожена земљотресима, слегањем земљишта, клизиштима, ерозијом, поплавама или повратним климатским условима (на пример температурним разликама, маглом, јаким ветровима) које могу довести до проузроковања проблема у животној средини од стране пројекта?	НЕ На предметној локацији, нису идентификовани показатељи нестабилности терена, појаве клизишта, слегања терена, ерозије	НЕ
	Резиме карактеристика пројекта и његове локације са индикацијом потребе за израдом студије о процени утицаја на животну средину:	Мала соларна електрана МСЕ „Електара АЦ/ДЦ“, снаге 159kW, на слободном терену, са прикључним кабловским водом 1kV, на парцели кп.бр 1308 КО Бресница на катастарској парцели бр. 1308 К.О је	Током фазе рада не емитују се загађујуће материје, не ствара се отпад у раду. Из наведених разлога може се закључити да реализација пројекта не представља значајан загађивач животне средине, да се све

		планирана на парцели површине 2994m². Планирана површина заузета соларним фотонапонским панелима је 746,25m², што износи 24,9% у степену изграђености Пројекат мале соларне електране неће загађивати воду, ваздух, земљиште и неће изазивати неугодности као што су бука и вибрације. Рад МСЕ неће изазивати физичке и хемијске штетности. Од природних ресурса ће се користити земљиште за постављање панела, без трајне деградације	планиране активности, уз поштовање еколошких стандарда, норматива и прописаних мера могу реализовати на датој локацији те сматрамо да не постоји опасност по животну средину. У пројекту су имплементирани услови надлежних институција и стандарди заштите животне средине, па се доследном применом регулативе и услова избегавају негативни утицаји на животну средину.
--	--	--	---